

Viborg Kommune

Egeskov Børnehave og Vuggestue

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	8
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	8
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	9
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	11
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	11
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	11
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	11
3.4 METODER TIL EVALUERING	11
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	12
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	13
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	13
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	14
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	15
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	16
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	17
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	18
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	20
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	20
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	20
6 AFSLUTNING	21

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Egeskov Børnhave og vuggestue er en institution med en normering på 16 vuggestuebørn i alderen 0-3 år og 60 børnehavebørn i alderen 3-6 år.

Vi arbejder med en stueopdeling bestående af 3 basisgrupper med ca. 20 børn på hver stue og 16 børn i vuggestuegruppen.

Vores hus består af mange rum, bl.a. tegne/ maleværksted, dukkekrog, puderrum og fællesrum

Vi har skoven som nærmeste nabo og gør flittigt brug af denne og de muligheder der er for læring i naturen. Den enkelte børnegruppe har en fast tur dag om ugen.

En gang om ugen arbejder vi i aldersopdelte grupper, en maxi gruppe for de kommende skolebørn og en mini-midi gruppe med de øvrige børn

Vi har en stor og dejlig legeplads med mange legeredskaber, der tilgodeser mange behov og den giver mulighed for fysisk udfoldelse. Der er god plads med mulighed for, at børnene kan fordybe sig i legen i mindre grupper. Vi har en bålplads, med mulighed for at lave bål mad og i tilknytning hertil er der beplantning med blomster, vindruer, brombær, m.m.

Vuggestuen har sin egen legeplads med sandkasse og rutschebane, hvor børnene kan lege trygt og uforstyrret og alligevel være en del af fælleskabet med børnehavebørnene.

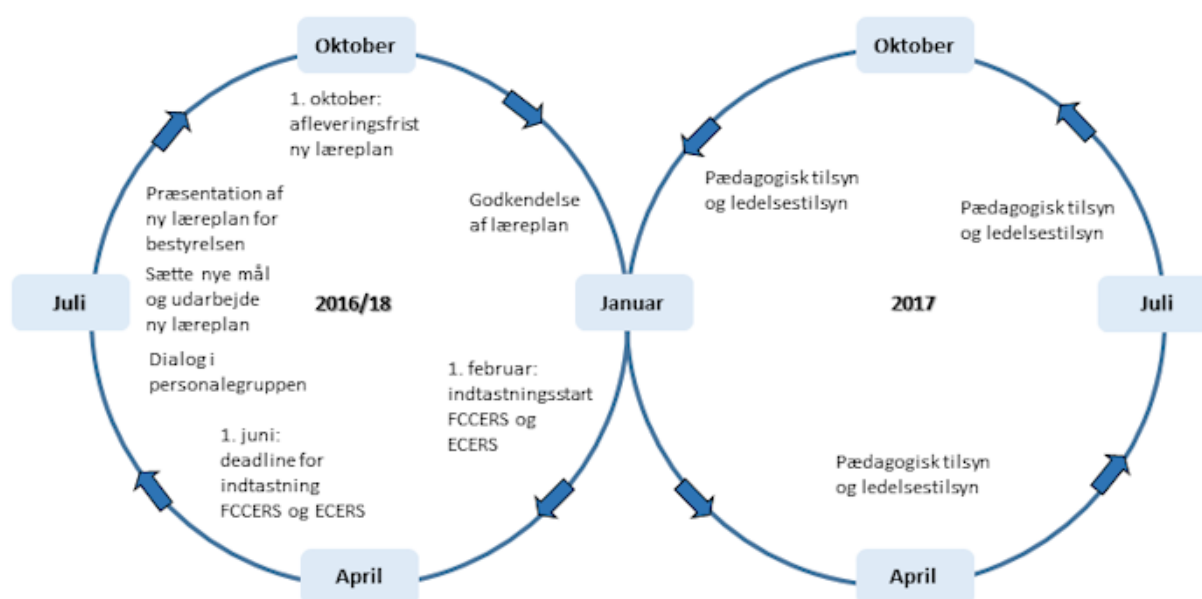
Vores pædagogiske læreplan tager afsæt i dagligdagens pædagogiske aktiviteter, årlige traditioner, samt vores kerneopgave, hvor vi i et tæt samarbejde med forældrene vil skabe tryghed, trivsel og læring for børnene.

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab for personalet og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, vores pædagogiske praksis, børnemiljøet, samt de metoder vi vil anvende i arbejdet.

Den vil blive præsenteret for forældrene og vores områdebestyrelse og er tilgængelig på vores hjemmeside

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Med afsæt i ovenstående værdier på kommunalt niveau, samarbejder vi med forældrene om at skabe tryghed, trivsel og læring for børnene. Vi vil skabe et trygt og forudsigeligt miljø for børnene. Vi vil støtte og udvikle børnene med udgangspunkt i det enkelte barns udviklingszone og derved sikre at barnet bliver set, som det unikke barn, det er. Børn og voksne skal møde hinanden med åbenhed, tillid og engagement med fokus på det som vi mestrer.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde tilrettelægges ud fra det enkelte barns nærmeste udviklingszone
2. Princip: Følge barnets initiativ og indrette børnemiljøet, som gør børnene nysgerrige og skaber rum for læring
3. Princip: Italesætte barnets initiativer og perspektiver
4. Princip: At være nysgerrig på, hvordan vi i fællesskab kan understøtte barnets trivsel og læring
5. Princip: IT anvendes som dokumentation i dialogen med forældrene

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige – altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I vuggestuen sker børn læring gennem dels planlagte aktiviteter og dels egne spontane oplevelser og leg. Vi følger barnets initiativ og spor og benævner barnets handlinger. De voksne er rollemodel for børnene og veksler mellem at vise vejen for børnene, at lade barnet selv tage initiativ eller støtte og gå ved siden af.

Vi inddeler børnene i små grupper, for dermed at skabe en tillknytning.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Vi skaber læringsmiljøer inden for de seks læreplanstemaer, som skal sikre, at barnet har mulighed for at udfolde sig som en selvstændig person, der selv tager initiativ.

Vi skal gennem omsorg, tryghed og tillid være med til at styrke barnets selvværd

Barnet skal lære at indgå i et forpligtende fællesskab med andre børn og voksne og "vente på tur"

Barnets sproglige kompetencer udvikles gennem tilstedeværelsen af udfordrende og nærværende voksne

Barnet anvender sproget til at udtrykke og forstå egne og andres følelser og behov.

Samarbejdet og involveringen af forældrene om barnets trivsel og udvikling har stor betydning for, at barnets kompetencer udvikles optimalt

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Arbejdsredskaberne i TOPI danner grundlag for det systematiske arbejde med børn med særlige behov. Barnet skal føle sig som en del af fællesskabet og føle sig tryk og anerkendt i forhold til både børn og voksne.

Der tages afsæt i de forskellige niveauer i Den Tværfaglige Model, hvor der altid sker en tidlig inddragelse af forældrene, der gøres brug af trivselsskema tre gange årligt og der afholdes ca. seks årlige fokusgruppemøder med deltagelse af de relevante personer. Vi har fokus på, at gøre brug af de tværfaglige muligheder, eksempelvis kan nævnes den fremskudte socialrådgiver, Marte Meo forløb, ressource korps, m.m. Der udarbejdes handleplaner og efterfølgende sker der en opfølgning på personalemøder og opfølgningsmøder.

Vi skaber udviklingsmuligheder for barnet med udgangspunkt i de ressourcer barnet har, altid ud fra et anerkendende perspektiv og med refleksion over egen praksis. Rummelighed og fællesskab er med til at skabe en positiv hverdag og kravet for et godt børnemiljø er netop, at der er fælleskab og inklusion.

Vi hjælper barnet med at få skabt gode legerelationer.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Vi skaber et inkluderende miljø ved at arbejde med turtagning, aflæse de andre børns perspektiver og følelsesmæssige udtryk.

Planlægning af aktiviteterne skal tage udgangspunkt i det enkelte barn nærmeste udviklingszone, således at alle børn kan deltage i en given aktivitet. De små succeser er med til at barnet bliver stolt og får følelsen af at være med i fællesskabet.

De tre læringsrum skærper bevidstheden om de voksnes roller i forhold til børnenes læring og peger på, at børn lærer, når den voksne planlægger aktiviteter, men også i legen og i de spontane oplevelser, som børn og voksne deler

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

Vi arbejder meget bevidst med sprogindsatsen i vuggestuen, da forskningen viser, at tidlig indsats virker og al læring bygger på et fundament skabt i 0-3 års alderen. Sprog er vigtig som grundlag for læring og trivsel.

I vuggestuen skal vi imødekomme det enkelte barns behov og se på zonen for nærmeste udvikling. Personalet skal have den faglige viden, hvilket de får ved deltagelse i relevante kurser, såsom Sprogpakken, hvor vi har en sprogpædagog på gruppen, kurser vedrørende de flersprogede børn og familier, deltagelse i projekt "Hit med Musikken", anvendelse af sprogkuffert, m.m.

Der laves sprogscreeninger på børnene inden de starter i børnehaven og TRAS bruges som et arbejdsredskab.

Arbejdet med sproglig opmærksomhed er en integreret del af hverdagen i vuggestuen

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

I vuggestuen prioriterer vi modtagelse af nye børn meget højt. Betydningen af, at få skabt en god relation og tidlig tilknytning er stor, hvilket vi har kendskab til via forskningen i projekt Barnet i Centrum. Når vi har kendskab til hvilke nye kommende børn vi får, tages der kontakt til familien og der tilbydes, at familien kan komme på små, korte besøg i vuggestuen torsdag formiddage, ca. to måneder før opstart.

Samarbejdet mellem hjem, sundhedspleje, dagpleje, vuggestue, børnehave og skole, skal være med til at skabe sammenhæng, trykthed og trivsel for det enkelte barn gennem barndommen.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

For at styrke sammenhængen i overgangen fra et dagtilbud til et andet, arbejder vi ud fra redskaberne i TOPI. Det betyder, at der er en overordnet systematik i, hvordan vi overleverer alle børn i henholdsvis grøn, gul og rød position.

Arbejdet med TOPI er med til at sikre et godt børnemiljø.

Ved overgang fra hjem til vuggestuen, inviteres forældre og barn på besøg nogle gange inden opstarten. Der afholdes et opstartsmøde med forældrene, hvor der laves en plan for, hvordan forældrene ønsker at barnet skal starte i vuggestuen. Overleverings papirerne, som sundhedsplejen har udfyldt sammen med forældrene gennemgås.

Vuggestuebørnene kender hele huset, hvilket er med til at lette overgangen fra vuggestuen til børnehaven. Den sidste tid i vuggestuen, er barnet jævnligt med på besøg i børnehaven og indgår i den planlagte aktivitet.

Der udfyldes overgangs materiale og afholdes en overleveringssamtale med personale og forældre.

Lopperne på besøg hos dyrene

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

I Egeskov Børnehave og vuggestue har vi en vuggestuegruppe med plads til 16 børn, stuen hedder "Lopperne". Personalet består af to pædagoger, en medhjælper, en studerende og en PAU assistent (flexmedarbejder), som er i hele huset og som er fast morgenåbner fire dage ugentligt. I børnehavedelen har vi tre børnegrupper med hver 20 børn, Brumbasserne, Mariehønsene og Græshopperne.

Personalet som er tilknyttet er: 4 pædagoger, 2 pædagogmedhjælpere og 2 PAU elever. Vi har en mand og resten er kvinder.

Vi har børn fra lokalområdet og fra oplandet. Vi har familier med forskellig etnisk baggrund, flygtninge og flersprogede.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Foto
- Video
- Iagttagelser/observationer
- Dagbog på Børnenettet

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- TRAS
- FCCERS
- LP
- SMTTE
- Brugertilfredshedsundersøgelser

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Vi arbejder i vores pædagogiske praksis ud fra de seks læreplanstemaer og anvender forskellige didaktiske modeller, f.eks. SMTTE model, LP analyse model og anden dokumentation til at reflektere over vores praksis. På baggrund af FCCERS analyserer vi løbende på, hvordan vi aktivt kan inddrage det i vores læreplansarbejde fremadrettet.

Ligeledes gør vi brug af pædagogiske drøftelser og refleksioner på vores personalemøder.

Forældreunderholdning til indvielse af vores boldbane

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Barnet skal have mulighed for at udvikle sig.

Barnet skal have selvværd, udvise handlekraft, mod til at prøve nye ting og kende egne grænser.

Barnet skal indgå i samspil og samvær og opleve at barnet har værdi. Barnet skal føle et tilhørsforhold til både stuen og institutionen

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Barnet begynder at udvise social forståelse og fornemmelse for andres følelser.

Barnets selvværd og selvstændighed styrkes

Barnet føler sig inkluderet og er en del af børnefællesskabet

Barnet lærer at blive selvhjulpen

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet kan begynde at udtrykke egne ønsker og følelser
2. Tegn: Børnene spejler sig i hinanden
3. Tegn: Barnet begynder at sætte egne lege og aktiviteter i gang
4. Tegn: Barnet føler sig set, hørt og anerkendt
5. Tegn: Barnet viser respekt og omsorg for andre
6. Tegn: Barnet begynder at tage små initiativer selv
7. Tegn: Barnet har opnået visse færdigheder i selvhjulpethed
8. Tegn: Barnet har en begyndende forståelse for samvær

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi hjælper barnet med at sætte ord på egne og andres følelser
2. Tiltag: Det enkelte barn bliver hørt, set og forstået som den person, barnet er.
3. Tiltag: Vi giver udfordringer til det enkelte barn, som svarer til barnets udvikling
4. Tiltag: Vi er nærværende og lytter til barnet
5. Tiltag: Vi hjælper barnet ind i børnefællesskabet
6. Tiltag: Vi lader barnet øve sig i at tage tøj af og på, spise, drikke selv, og i at rydde op

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

De sociale kompetencer handler om at kunne begå sig i relationerne i et socialt fællesskab. Det er vigtigt, at der skabes tryghed og tillid så barnet tør, og har lyst til at deltage. Barnet oplever sig som anerkendt og respekteret i et fællesskab, samt kan anerkende og respektere andre.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skal lære barnet at omgås hinanden med respekt.

Vi skal lære barnet at bruge hinanden og de voksne

Vi skal lære barnet at det skal vise hensyn og empati, samt føle sig som en del af et fællesskab

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene trives og er glade
2. Tegn: Børnene viser interesse for de øvrige børn
3. Tegn: Børnene begynder at have relationen barn-barn
4. Tegn: Børnene indgår i planlagte aktiviteter med andre børn og voksne
5. Tegn: Børnene kan aflæse andre og kommunikere både verbalt og nonverbalt
6. Tegn: Børnene begynder at få opbygget små venskaber

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Vi roser børnene, når de er hjælpsomme
2. Tiltag: Vi anerkender børnene når de giver hinanden positive tilkendegivelser
3. Tiltag: Vi hjælper barnet til initiativ til samspil
4. Tiltag: Vi inddeler børnene i aldersopdelte grupper
5. Tiltag: Vi italesætter barnets handlinger
6. Tiltag: Vi hjælper barnet til positive tilkendegivelser

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

De sproglige kompetencer er barnets evne til at udtrykke sine tanker og følelser, både for sig selv og overfor andre. Det handler om at kunne kommunikere med andre både verbalt og nonverbalt.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

- At barnet bruger det verbale og nonverbal sprog til behovsopfyldelse, i konflikter samt i daglig tale
- At barnet viser interesse og nysgerrighed overfor nye ord, samt opnår et større ordforråd.
- At barnet kan tale sammenhængende 1-2 sætninger
- At barnet kan synge en sang
- At barnet lærer rim og remser
- At barnet lærer at indgå i en dialog

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet rimer og synger selv
2. Tegn: Børnene vælger sangene selv
3. Tegn: Børnene anvender fokusordene fra dialogisk læsning
4. Tegn: Børnene indgår i aktiviteter og lege med andre børn
5. Tegn: Børnene leger med ordene og anvender hverdagsord fra daglige rutiner
6. Tegn: Børnene bruger figurerne, tæppet samt kender musikken
7. Tegn: Børnene har lyst til at deltage i dialogisk læsning og bidrager til samtalen
8. Tegn: Børnene kan navnene på de andre børn

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi har rim og remser, samt sange til at hænge synligt på væggen
2. Tiltag: Vi synger dagligt
3. Tiltag: Vi har dialogisk læsning fra 1½ år
4. Tiltag: Vi gentager barnets ord og sætninger
5. Tiltag: Vi italesætter oplevelser, aktiviteter og daglige rutiner
6. Tiltag: Vi arbejder med Hit med Musikken

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Med kroppen bruger vi både grovmotorikken , samt finmotorikken
Ligeledes bruger vi kroppens sanser, som an fortælle os om lugte, lyde, kulde, varme, sult, tørst, m.m.
Kroppen er et redskab til at erobre og sanse verden med

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At barnet oplever fysisk og psykisk sundhed og velvære
At barnet oplever glæde ved at være i bevægelse
at barnet styrkes i både grov- og finmotorikken
At barnet gør brug af alle sine sanser, f.eks. lærer at kende forskel på vådt og tørt, varmt og koldt
At barnet lærer at blive selvhjulpen

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene viser begejstring ved berøring
2. Tegn: Barnet viser vitalitet
3. Tegn: Barnet kan selv spise og drikke
4. Tegn: Barnet bruger kroppen i aktiviteter og leg
5. Tegn: Barnet bruger pincetgreb
6. Tegn: Barnet er aktiv og vil være i bevægelse
7. Tegn: Barnet kan lide at være ude i al slags vejr og genkender årstiderne
8. Tegn: Barnet kan lide at røre vd forskellige materialer
9. Tegn: Barnet bliver selvhjulpen
10. Tegn: Barnet viser initiativ til selv at tage tøj af og på

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi laver massage med børnene
2. Tiltag: Vi ser og anerkender det enkelte barn
3. Tiltag: Vi sætter fokus på gode vaner som kost, hygiejne og bordskik
4. Tiltag: Den voksne viser begejstring for fysiske aktiviteter
5. Tiltag: Finmotorikken styrkes bl.a. ved spisning, puslespil, tegning, m.m.
6. Tiltag: Grovmotorikken styrkes bl.a. ved leg i puderum, skoven og legeplads
7. Tiltag: Vi følger årets gang og oplevelser i naturen
8. Tiltag: Vi sikrer os, at barnet får kendskab til forskellige materialer
9. Tiltag: I hverdagssituationer øver vi af-og påklædning, håndhygiejnen, måltider, m.m.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Temaet rummer barnets oplevelse af naturen og brugen af forskellige sanser og iagttagelser af årets gang i naturen.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi vil gerne at barnet oplever naturens forskellige årstider og har mulighed for, at gøre brug af alle sanser ude i naturen. Barnet skal udvise respekt for dyr og planter og opleve forskellighederne i naturen

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet udtrykker glæde ved at være i naturen, undersøger, hopper i vandpytter
2. Tegn: Barnet kan mærke forskel på varme, kulde, regn, sol, blæst
3. Tegn: Barnet sanser naturen
4. Tegn: Barnet undersøger nye steder i skoven
5. Tegn: Barnet passer på planter, små dyr og deres levesteder

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi går i skoven året rundt i både små og store grupper
2. Tiltag: Vi taler om de forskellige årstider
3. Tiltag: Vi ser bladene falder af træerne, solen skinner, snevejr, regnvejr
4. Tiltag: Barnet skal have tid til fordybelse, til at undersøge skovbund, mos, planter og dyr
5. Tiltag: Barnet oplever naturens forskellige årstider med varme, kulde, regn, sol og blæst
6. Tiltag: Vi bruger vores sanser til at dufte, lytte, smage og føle
7. Tiltag: Vi voksne udviser respekt for dyr og planter

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kulturelle udtryksformer og værdier indeholder to hovedpunkter. Det ene er værdier, som tager udgangspunkt i vores værdier og traditioner, samt de kulturelle udtryksformer, hvor barnet er kreativ.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Målet er , at barnet lærer de danske traditioner

Barnet er aktiv deltagende i forskellige kreative processer og at barnet lærer rim, remser, sange og sanglege

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet genkender højtiderne og taler om dem
2. Tegn: Barnet smager gerne på maden
3. Tegn: Barnet genkender traditionerne når vi fejrer fødselsdag
4. Tegn: Barnet viser interesse for de færdige produkter
5. Tegn: Barnet viser glæde ved de forskellige aktiviteter
6. Tegn: Barnet synger med på sange, som hører til de forskellige årstider
7. Tegn: Barnet genkender rim og remser
8. Tegn: Barnet genkender sanglege og deltager gerne

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi fejrer jul, fastelavn, påske og taler om højtiderne
2. Tiltag: Vi laver jule og påskefrokost
3. Tiltag: Vi fejrer barnets fødselsdag
4. Tiltag: Vi klipper og klistrer , som er årstidsbesemt
5. Tiltag: Vi anvender sange, rim og remser, samt sanglege, som relaterer til højtiderne

Motorikforløb i vuggestuen

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnemiljøet udgøres af de fysiske, psykiske og æstetiske forhold i vuggestuen og børnehaven og de tre områder har indbyrdes sammenhæng. Når vi skal inddrage børneperspektivet, skal vi som voksne forsøge at fastholde og forstå de tanker, oplevelser og opfattelser, som barnet har af eget hverdagsliv. Det fysiske miljø tager udgangspunkt i de fysiske rammer, såvel ude som inde. Rammerne skal være både sikkerheds og sundhedsmæssigt forsvarlige, her tænkes bl.a. på lys, ergonomi, støj, hygiejne, kost, m.m. Børns behov er forskellige, så den samlede børnegruppes behov skal tilgodeses. Det psykiske miljø har fokus på betydningen af positive relationer og anerkendelse. Det gode psykiske børnemiljø skabes gennem venskaber, omsorg, tryghed, rummelighed og medbestemmelse. Det æstetiske miljø omhandler samspillet med omgivelserne og hvorledes vi i voksne stimulerer børnenes sanser i hverdagen. Husets indretning skal være inspirerende og indbydende. Netop nu er vi i gang med en renovering af lokalerne i vuggestuen og en generel vedligeholdelse i huset. Vi dokumenterer og evaluerer på Børnemiljøet ved hjælp af SMTTE, FCCERS og ECERS, LP analyse model og logbøger.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

I Egeskov Børnehave og vuggestue har vi fokus på inklusion, samvær, sammenhold, fællesskab, rummelighed og mangfoldighed. Ved hjælp af TOPI materialet sikrer vi, at alle børn ses og deres individuelle behov tilgodeses. Der tages hensyn til forskelligheder og alle inkluderes.

6 AFSLUTNING

Vores pædagogiske læreplan i Egeskov Børnehave og vuggestue anvendes til at målrette strukturen og synliggøre det arbejde, som foregår i vores pædagogiske praksis og den skal ses, som et dynamisk arbejdsredskab.

Den skal sikre, at børnenes trivsel, læring og udvikling er i fokus og at den retter blikket på de læringsmiljøer, som vi tilbyder børnene.

Arbejdet med vores kerneopgave tager afsæt i barnet i samarbejde med og involvering af forældrene.

Den pædagogiske læreplan kan læses på vores hjemmeside

I 2018 revideres den på ny.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**